

MUZEUL NAȚIONAL BARDO

Aurelia COSMA

Muzeu și monument, monument și muzeu. Așa este cunoscut în Tunisia Muzeul Național BARDO, muzeul cu cea mai mare și interesantă colecție de mozaicuri din lume.

Un patrimoniu de excepție ilustrează pagini din istoria, cultura și civilizația tunisiană. Adăpostit într-un palat, veritabil monument de arhitectură el însuși parte a patrimoniului național acest edificiu are o istorie, o arhitectură și un stil propriu unei anumite perioade din viața și cultura acestei țări.

Magnificul palat „Al Kasr Al Badi” a fost ideea lui Mohamed Bey, reprezentant al cunoscutei familii Beycale din Tunisia, care a urmărit personal ridicarea edificiului (1855 - 1859). Proiectul prevedea ca în inima marelui palat BARDO să fie o aripă privată, destinată acestei familii, aripă care va deveni, în timp, sediul dinastiei Husseinite. A rezultat un palat mic, construit în aproximativ 20 de ani, cu o structură armonioasă, în care elementele noi s-au asociat, în mod fericit, celor vechi, tradiționale, încadrându-l perfect în complexul arhitectonic. Se resimt influențele diferitelor curente artistice în vogă în acea epocă, în special cele italiene; palatul menține legături puternice cu tradițiile arhitecturale locale hafside, andaluze, cu o largă deschidere spre Orient și, în special, spre lumea otomană.

În liniștea acestui palat, imaginația poate să refacă ambianța unei seri de epocă. În marele patio acoperit, principala inovație arhitecturală a acestui edificiu, iluminat de 24 de candelabre atârmate de pândantivele cu

ornamente modelate în marmură pictată, ce decorează plafonul imens, vizitatorii se grăbesc către principalele săli.

În sala de muzică, având plafonul decorat cu motive florale, ce relevă influența italiană a timpului, susținut de fine colonete de marmură albă încrustate cu baghete de marmură roșie, orchestra instalată în tribuna din stânga își acordează instrumentele. Tribuna din dreapta, încă goală, așteaptă sosirea prințeselor.

Alți vizitatori admiră, ca întotdeauna, marea cupolă ce protejează sala de recepții. Realizată din lemn, marea cupolă atrage prin pictura în culori strălucitoare pe fond auriu mărturie a stilului hispano-maur îmbogățind repertoriul artistic pe care îl tăinuiește acest monument.

De cealaltă parte a patio-ului acoperit, o ușă închisă străjuiește apartamentele private, unde prințesele se pregăteau cu febrilitate să se întâlnească în sala de muzică, trecând printr-o ușă secretă. În această parte a edificiului poți admira decorul din marmură fină, cu motive variate: entrelac-uri, meandre, ornamente în formă de vrej cu frunze (rinceaux).

Pereții din numeroasele „aripi” ale Palatului sunt tapetați cu panouri din faianță. Faimosul „jliz” de origine andaluză, cu motive diverse, constituie o invitație la descoperire și admirație. Acesta ne amintește de reflexia lui Georges Duhamel asupra ceramicii de Qallaline, faimos cartier al Tunisului, unde se fabrică jliz-ul. O armonie de stil se degajă din acest monument prestigios, fiecare parte reprezentând o pecete proprie.

Părăsim palatul, fără a ieși, pentru a descoperi muzeul și colecțiile de notorietate. Acest muzeu, cel mai vechi din Africa și evident din lumea arabă, a fost deschis pentru public la 7 mai 1888, sub numele de muzeul „Alaoui”, de la numele lui Ali Bey, suveranul epocii, muzeu care prin patrimoniul său se constituie într-o sinteză reprezentând civilizațiile majore care s-au succedat din preistorie, până în zilele noastre.

Muzeul regroupează mărturii unice din istoria Tunisie și cea universală. Muzeul Mozaicului, cu cea mai veche colecție mondială, este o măturie inconfundabilă a vieții culturale tunisiene și mediteraneene.

Aceste mozaicuri, adevărate „șesături” în piatră, au mirat și miră încă, prin finețea tehnică și perfecțiunea realizării, privirea vizitatorului avid de frumos și cunoaștere.

Muzeul BARDO, prin patrimoniul său, reflectă o Tunisie plurală, reprezentând geniul locuitorilor acestei țări de-a lungul timpului.

Remarcabilă în acest tezaur de valori este colecția de artă grecească, în bronz și marmură, cunoscută sub numele de „Mahdia”, o colecție unică și de valoare excepțională, care dă strălucire și prestanță acestui patrimoniu.

Fiecare departament conservă una sau mai multe opere de excepție, sau chiar unicat: „Hermodon d`el Guettar”, vechi de peste 40 de mii de ani; statuia din pământ ars a zeului Baal Hammon, care domina viața religioasă punică și, în același timp, romană până la implantarea monoteismului; faimosul baptisteriu de Kélibia, sau basorelieful Fatimide al suveranului sărbătorit, constituie, printre alte valori, măturii universale.